

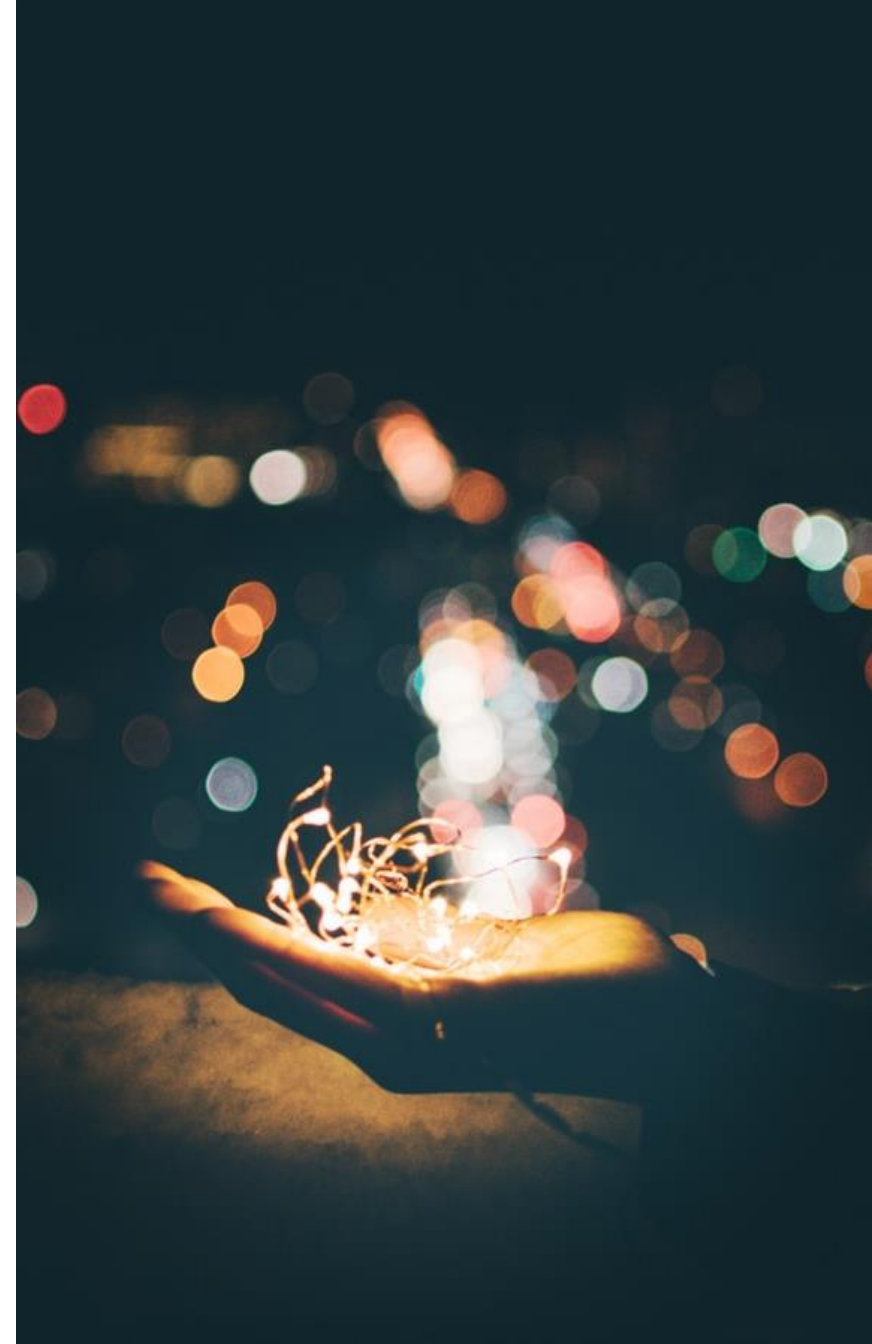

TUTTU, VIERAS USKONTOLUKUTAITO

ANNI NIKKANEN • 21.9.2020 • DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

USKONTOLUKUTAITO KÄSITTEENÄ

- Osaaminen ja tietojen kokonaisuus, jota tarvitaan uskontojen moninaisuuden ymmärtämiseen ja tulkitsemiseen
- Silta toisaalta perinteiden välillä (Dinham&Jones) ja toisaalta uskonnollisen ja sekulaarin välillä (Kähkönen)
- Uskontosokeuden ja uskonnollistamisen välissä oleva tila (Malkavaara)

- Uskonnot eivät kadonneetkaan
- Uskonnot, uskominen ja hengellisyys monimuotoistuvat ja kehittyvät
- Uskontolukutaidon merkitys myös ev.lut.-kirkon sisällä

MIKSI TUTKIA
USKONTOLUKUTAIDOA?

MITEN
USKONTOLUKUTAITO
LIITTYY
DIAKONIATYÖHÖN?

Muuttuvan uskonnollisuuden ja hengellisyyden ymmärtäminen

Toisen vakaumuksen kunnioittaminen, sensitiivinen kohtaaminen

Kyky auttaa ihmiselle tärkeissä asioissa, ihmiselle sopivalla tavalla

USKONTOLUKUTAITO ON OSA DIAKONIATYÖN KESKEISTÄ OSAAMISTA

- Uskontolukutaitoa pidetään työssä tärkeänä - 2/3 piti sitä erittäin tärkeänä tai tärkeänä
- Uskontolukutaito ei ole kuitenkaan kaikille tuttu käsite (31%)
- Merkitsee ennen kaikkea toisen ymmärtämistä ja kunnioittamista

SANOTTUA

"Ihmisten kohtaamisen perustana on hänen kunnioittaminen ja kokonaisvaltainen kohtaaminen. Uskontolukutaito on luonteva osa diakoniatyön kohtaamisten arkea, vaikka termiä ei arjessa vielä paljon käytetä."

" [Uskontolukutaito merkitsee] sitä, että voin paremmin ymmärtää asiakkaita, kunnioittaa heidän ajatusmaailmaansa. Se opettaa myös ymmärtämään yhteiskuntaa ja maailmaa, historiaa ja nykyisyyttä. "

KOKEMUS USKONTOLUKUTAIDON RIITTÄVYYDESTÄ

- Yli 50% koki uskontolukutaitonsa vastaavan työn vaatimuksia hyvin tai erittäin hyvin
- Kuitenkin lähes 50% arvioi osaamisen vastaavan työn vaatimuksia korkeintaan jossain määrin
- lisää osaamista tarvitaan

USKONTOLUKUTAITO JAKAA TYÖNTEKIJÖITÄ

- Mitä paremmin kokee oman uskontolukutaidon vastaavan työn vaatimuksia, sitä tärkeämpänä pitää uskontolukutaitoa työssään
- Uskontolukutaito vaikuttaa jakavan työntekijöitä:
  - he, jotka kokevat uskontolukutaitonsa hyväksi, pitävät sitä työssä tärkeänä osaamisena
  - he, jotka kokevat uskontolukutaitonsa huonommaksi, eivät koe sitä niin tärkeäksi

USKONTOLUKUTAITO TULEVAISUUDESSA

- Toimintaympäristön muuttuessa monikulttuurisemmaksi sekä uskonnollisesti ja hengellisesti moninaisemmaksi uskontolukutaidon tarve kasvaa
- Kysely ja artikkeli nostivat aiheen esiin seurakuntien diakoniatyössä
  - tiedon lisääntyminen ja uskontolukutaidon kehittyminen
- Tutkimuksessa heränneitä kysymyksiä
  - Diakonian perusopintoihin lisää uskontolukutaidon sisältöjä?
  - Uskontolukutaito vaikuttaa jakavan kyselyyn vastanneita - onko kyse jostain taustalla vaikuttavasta tekijästä?
  - Pitäisikö koulutusta uskontolukutaidosta lisätä seurakuntien työntekijöille erityisesti alueilla, joilla uskontojen ja katsomusten moninaisuus on jo hyvin yleistä?

LÄHTEET

- Dinham, A. & Jones, S. H. (2010). *Religious Literacy Leadership in Higher Education: an analysis of key issues and challenges for university leaders*. York: Religious Literacy Leadership in Higher Education Programme. Saatavilla <http://research.gold.ac.uk/3916/>
- Kähkönen, E. (2016). Uskontolukutaito sekulaarin ja uskonnollisen välisenä siltana. Teoksessa R. Gothóni, S. Hyväri, M. Kolkka & P. Vuokila-Oikkonen (toim.) *Osallisuus yhteiskunnallisena haasteena. Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 2*. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla <http://www.theseus.fi/handle/10024/117560>
- Malkavaara, M. (12.2.2020). Uskontolukutaito ja uskonnon rooli globalisoituvassa maailmassa. Dialogi. Saatavilla https://dialogi.diak.fi/2020/02/12/uskontolukutaito-ja-uskonnon-rooli-globalisoituvassa-maailmassa/?fbclid=IwAR1cjdGKAUGQZc2TwGkj_bjWICLCHubnf7xF5mLKd5VEcUXPRLtV8cnD5sA

KIITOS!